COLLEGE BESCHERMING PERSOONSGEGEVENS

POSTADRES Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag BEZOEKADRES Juliana van Stolberglaan 4-10
TEL 070 - 88 88 500 FAX 070 - 88 88 501 INTERNET www.cbpweb.nl www.mijnprivacy.nl

AAN Ministerie van Infrastructuur en Milieu
De waarnemend Directeur
Wegen en Verkeersbeleid
De heer ir. W.H.B. Aarnink
Postbus 201901
2500 EX DEN HAAG

DATUM 27 augustus 2014
ONS KENMERK z2014-00477
CONTACTPERSOON mw. mr. E. Bool-Houwen

UW BRIEF VAN 3 juli en mail van 16 juli 2014
UW KENMERK IENM/BSK-2014/142223

ONDERWERP Advies wetsvoorstel tolheffing blankenburgverbinding en ViA15

Geachte heer Aarnink,

Bij brief van 3 juli 2014 heeft u het College bescherming persoonsgegevens (CBP) ter advisering het Wetsvoorstel tolheffing Blankenburgverbinding en ViA15 (verder: het wetsvoorstel) voorgelegd. Het CBP heeft per e-mail van 16 juli 2014 van het ministerie een gewijzigd hoofdstuk 5 (privacy) van het algemeen deel van de toelichting op dit wetsvoorstel ontvangen.
Het CBP voldoet hiermee aan het verzoek en baseert zijn advies op het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting (MvT) zoals ontvangen op 3 juli 2014 en de aangepaste MvT over gegevensverwerking zoals ontvangen op 16 juli 2014.

Het voorliggende wetsvoorstel vormt de juridische basis voor het heffen van tol op twee toekomstige wegen, de Blankenburgverbinding en ViA15. De tol zal op een dusdanige wijze worden geïnd dat de weggebruiker niet hoeft te stoppen om te betalen (free-flow). Om toezicht te houden op het betalen van de tol en inning van een eventuele boete als niet binnen de termijn betaald wordt voorziet het wetsvoorstel in het vastleggen van kentekens van motorvoertuigen die gebruik maken van de tolweg. De kentekenhouder van het motorrijtuig dat van de weg gebruik maakt wordt als betalingsplichtige aangemerkt voor het toltarief dat moet worden betaald.

Als een weggebruiker een tolweg nadert, zal hij daarvan op de hoogte worden gebracht door middel van borden langs de weg. De weggebruiker kan er ook voor kiezen om de tolweg niet te gebruiken en gebruik te maken van het gratis alternatief. Indien de weggebruiker kiest voor het gebruik van de tolweg, wordt op borden langs de weg aangegeven hoe hij de tolheffing kan voldoen en op welke termijn. Bij het passeren van de tolweg worden het kenteken, de kenmerken van het voertuig die de hoogte van de tolheffing bepalen, het tijdstip en de locatie van het voertuig automatisch geregistreerd. Het toltarief is pas verschuldigd op het moment dat op het wegvak wordt gereden waarvoor tol wordt geheven. Er hoeft op dat moment nog niet betaald te zijn. Door middel van opgave van het kenteken, kan vooraf of (achteraf) binnen de termijn in ieder geval via internet de verschuldigde tol worden voldaan. De tol kan worden voldaan door zowel de wegebruiker als de kentekenhouder. Er kan ook gekozen worden om een verbruikersaccount bij een bepaald kenteken aan te maken, zodat de tol automatisch wordt betaald. Er worden geen facturen verstuurd van de verschuldigde tol. Als de tol niet binnen de

termijn wordt voldaan, worden aan de hand van het vastgelegde kenteken de NAW-gegevens van de kentekenhouder opgehaald bij RDW en wordt een (bestuurlijke) boete aan de kentekenhouder gestuurd. Als de heffing of boete is betaald worden de gegevens uit de bestanden verwijderd.

In het licht van een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens geeft het voorliggende wetsvoorstel en de MvT daarbij aanleiding tot het maken van de volgende op- en aanmerkingen.

1. Bewaartermijn

Het CBP merkt op dat er geen noodzaak is om in alle gevallen de tolgegevens te bewaren gedurende een termijn van drie maanden.

Artikel 8, vijfde lid onder a bepaalt dat de gegevens worden bewaard gedurende een termijn van drie maanden na betaling van het toltarief. In de MvT bij artikel 8 wordt toegelicht dat indien tijdig betaald is de gegevens worden verwijderd nadat een korte periode is verstreken waarin de gebruiker zijn betaalgegevens kan controleren. Dit is met name van belang indien tolgelden automatisch worden afgeschreven.

Hieruit begrijpt het CBP dat het alleen voor de accounthouders nodig is om de gegevens een bepaalde termijn na de betaling te bewaren. In het voorstel is echter geen onderscheid gemaakt tussen de bewaartermijn voor accounthouders en die voor de niet accounthouders en worden zodoende alle gegevens gedurende drie maanden na betaling bewaard.

Ook mist het CBP een voorziening voor de verwijdering van de kentekens waarvoor op grond van artikel 6 van het voorstel een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend.

Het CBP adviseert om de in het wetsvoorstel genoemde generieke bewaartermijn van drie maanden na betaling van de tol aan te passen en de bewaartermijn(en) te onderbouwen en te verantwoorden in de MvT.

2. Register

Het CBP merkt op dat er een register wordt bijgehouden van gegevens van die gevallen waarin er geen NAW-gegevens van de kentekenhouder bekend zijn of in geval de incasso van de boete niet slaagt.
Het kenteken wordt voor drie jaar in het register opgenomen. Deze termijn is gelijk aan de termijn waarbinnen de boete kan worden opgelegd. Inspectie Leefomgeving en Transport kan op grond van artikel 13 van het wetsvoorstel de betrokken motorvoertuigen staande houden en de bestuurder tot betaling dwingen.
In artikel 11, tweede lid Wbp is de verplichting voor de verantwoordelijke opgenomen om maatregelen te treffen dat een gegevensverwerking juist en nauwkeurig is. Gedurende de uiterlijk drie jaar dat het kenteken is opgenomen in het register is het heel wel mogelijk dat het kenteken inmiddels op naam van een ander is gesteld en dat het zodoende niet langer terecht is dat deze gegevens worden verwerkt met het doel het betrokken motorvoertuigen staande te houden en de

bestuurder tot betaling dwingen. Uit het wetsvoorstel of MvT daarbij blijkt niet of en op welke wijze zal worden voorzien in het up to date houden van het register.

Het CBP adviseert om waarborgen te treffen dat het register dat wordt bijgehouden ten behoeve van toezicht en handhaving juist en nauwkeurig is in die zin dat de kentekens die van eigenaar gewisseld zijn direct uit het register worden verwijderd.

3. betalingsgegevens

Het CBP merkt op dat de wijze waarop betaling van de tol kan plaatsvinden gevolgen heeft voor de hoeveelheid persoonsgegevens, zoals internetgegevens, e-mail gegevens en bank- en betalingsgegevens die worden verwerkt. De wijze waarop betaling kan plaatsvinden is niet geregeld in het wetsvoorstel of de MvT daarbij, maar wordt nog in een ministeriele regeling vastgelegd.

In de MvT staat wel dat de regering verschillende manieren voor ogen heeft waarop de kentekenhouder dan wel de feitelijke weggebruiker voor de tol kan betalen. De wijze van betalen zal afhangen van de voorkeur van de weggebruiker. Een incidentele gebruiker kan bijvoorbeeld een eenmalige betaling doen waarbij hij een minimum aan gegevens verstrekt. Meer frequente gebruikers worden gestimuleerd een account aan te maken waardoor automatische betaling mogelijk wordt. Ook wordt in de MvT opgemerkt dat er verschillende technische systemen beschikbaar zijn om de tol op een dusdanige wijze te innen dat de weggebruiker niet hoeft te stoppen om te betalen en dat waarschijnlijk een mix daarvan wordt ingezet om de verschillende categorieën van gebruikers op een efficiënte wijze van dienst te zijn

Tenslotte staat in het gewijzigd hoofdstuk 5 (privacy) van het algemeen deel van de toelichting op dit wetsvoorstel dat ook dat gekeken wordt naar betalingsmogelijkheden die maximale anonimiteit bieden binnen een systeem van free-flow tolheffing.

In artikel 7 van het wetsvoorstel is vastgelegd dat bij ministeriele regeling regels worden gesteld over onder andere de wijze waarop betaling kan plaatsvinden. De wijze waarop betaling van de tol kan plaatsvinden heeft gevolgen voor de hoeveelheid persoonsgegevens die worden verwerkt.

Het CBP verzoekt om de ministeriele regeling waarbij regels worden gesteld over onder meer de wijze waarop betaling kan plaatsvinden te zijner tijd ter advisering aan het CBP voor te leggen,

4. Informatie aan kentekenhouder

Het wetsvoorstel en de MvT daarbij voorzien in het informeren van de betrokkene over de gegevensverwerking ten behoeve van de tolbetaling door middel van borden langs de weg. De kentekenhouder krijgt geen factuur toegezonden. Daarnaast kan, neemt het CBP aan, de kentekenhouder ook op de hoogte zijn van het feit dat zijn voertuig op een bepaald moment over een tolweg reed door de meldingen daarvan in een daartoe aangemaakt gebruikersaccount.

De weggebruiker die door middel van borden langs de weg is geïnformeerd is echter niet noodzakelijkerwijs ook de kentekenhouder. Voor die gevallen waarbij voor het voertuig geen account is aangemaakt en de kentekenhouder niet tevens de weggebruiker was kan er daarom niet zonder meer van worden uitgaan dat betrokkene is geïnformeerd.

Het CBP heeft kennis genomen van de MvT waarin de minister blijk geeft van de overwegingen ten aanzien van de gemaakte keuzes bij het informeren van betrokkenen - waaronder ook de kentekenhouder niet zijnde feitelijke gebruiker van de tolweg - over de verwerking van hun persoonsgegevens.

Het CBP adviseert nog aandacht te schenken aan de vraag of de gekozen werkwijze ertoe leidt dat de bedoelde betrokkenen voldoende (en tijdig) geïnformeerd zullen zijn over de verwerking van hun persoonsgegevens.

Het CBP neemt kennis van het feit dat in de MvT is vermeld dat er een Privacy Impact Assessment (PIA) is opgesteld en deze is aangeboden aan de Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG) van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Het CBP heeft van de FG begrepen dat de PIA tot stand gekomen is in overleg met de FG en dat er geen overwegende bezwaren van de FG resteren ten aanzien van de tot stand gekomen PIA.

In het licht van een zorgvuldige omgang met persoonsgegevens geeft het voorliggende ontwerpbesluit verder geen aanleiding tot het maken van nadere op- of aanmerkingen.

Het advies
Het CBP adviseert u niet tot indiening van het voorstel over te gaan, dan nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,
Voor het College,

Mr. W.B.M. Tomesen
Lid van het College